

Anmeldelse: Livsytringer hos gamle med demens

Kirsten Amstrup: *Husker du, så glemmer jeg... Ressourcer hos gamle med svær demens.*

Hans Reitzels Forlag, 2006. 128 sider.

Kirsten Amstrup, der er sygeplejerske og MA i social forskning og gerontologi, præsenterer i bogen de stærke sider og menneskelige ressourcer, som svært demente mennesker på plejehjem tager i brug i deres dagligdag. Kirsten Amstrup har foretaget etnografiske studier (deltagerobservationer) på to plejehjem for svært demente beboere over fem måneder. Ud over at genfinde ressourcer hos beboerne, som socialpsykologerne Kitwood & Bredin har omtalt, findes derudover ressourcer som selvindsigt, situationsindsigt og kulturel kompetence.

Bogen indledes med en grundig beskrivelse af, på hvilket grundlag lægerne i dag diagnosticerer. Derefter følger et afsnit om undersøgelsens metoder.

Bogen afliver myten om, *at mennesker med demens ikke har fornemmelse for den situation, de befinder sig i, og at de ikke lægger mærke til, hvad der foregår omkring dem.*

Alle de stærke sider, som beboerne i undersøgelsen udviste, grupperes i ni overordnede kategorier, der findes hos mindst halvdelen af beboerne.

I bogen gives eksempler på disse såkaldte livsytringer – for eksempel når en beboer vedholdende forsøger at snøre sine sko, og først til sidst beder om hjælp - ikke fra en anden beboer, men fra personalet.

Det er tankevækkende, at de observerede ressourcer er til stede uden nødvendig sammenhæng med det kognitive funktionsniveau, som måles i MMSE-testen. Kirsten Amstrup sætter derfor spørgsmålstegn ved anvendeligheden af denne test som et mål for sociale kompetencer.

Forfatteren observerede i undersøgelsen, at de gamle menneskers ressourcer først og fremmest kom til udtryk i samværet med andre mennesker – men at de selv yderst sjældent tog initiativ til at bryde den isolerede position, som de ofte blev observeret i. Derfor konkluderer hun, at *..mennesker med demens har brug for andre menneskers støtte for at kunne forblive i livets strøm*, og hendes undersøgelse er en kraftig opfordring til personalet om at være sig deres ansvar for at fremme samvær og velvære bevidst.

Kirsten Amstrups observationer er et vigtigt, humanistisk bidrag til forståelse af livet med demens og et tiltrængt supplement til det medicinske billede af demens, som fokuserer på sygdomssymptomer og svækkelse.

Annette Johannesen, ergoterapeut, MSc, Videnscenter på Ældreområdet.

Bogen afliver myten om, at mennesker med demens ikke har fornemmelse for den situation, de befinder sig i, og at de ikke lægger mærke til, hvad der foregår omkring dem